Building the Built Yerushalayim

Shiur is being kindly sponsored by Mr Tibi Schwartz L'zecher nishmas Leah bas Yitzchak

Yom Yerushalayim Shiur

Shacharis Amida

ּוְלִירוּשָׁלַיִם עִירְדְּ בְּרַחֲמִים מָשׁוּב. וְתִשְׁכּן בְּתוֹכָה כַּאֲשֶׁר דְּבַּרְתָּ. וּבְנֵה אוֹתָה בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיֵן עוֹלָם. וְכִפֵּא דָוִד מְהַרְה לַתוֹכָה תָּכִין: בָּרוּדְ אַתָּה ה', בּונֵה יְרוּשָׁלָיִם:

To Jerusalem Your city may You return with mercy and dwell in the midst of it as You have spoken, and build it soon and in our day as an eternal structure. The throne of David quickly establish. Blessed are You, O Lord, the Builder of Jerusalem.

The Author

1. Talmud Bavli, Brachos 33a הבדלות אמר ליה רב שמן בר אבא לרבי יוחנן מכדי אנשי כנסת הגדולה תקנו להם לישראל ברכות ותפלות קדושות והבדלות נחזי היכן תקון

Regarding this, **Rav Shemen**, Shimon, **bar Abba said to Rabbi Yoḥanan: Now**, **since** the eighteen blessings of the *Amida* prayer and the other prayer formulas for prayer **were instituted for Israel by the members of the Great Assembly** just like all the other **blessings and prayers**, **sanctifications and** *havdalot*; **let us see where** in the *Amida* prayer the members of the Great Assembly **instituted** to recite *havdala*.

- 2. The Sages, Rabbi Benny Lau
- 3. Nesiv Bina

The enactment of prayers and blessings

The renewal of life in the land of Israel spurred the leadership to actualize the teachings of the prophets as part of the religious reform. This required the enactment of edicts, decrees, and customs. The most wellknown of these dealt with the institutionalization of religious life:

The Men of the Great Assembly enacted blessings and prayers, sanctifications and *Havdalot*, for Israel. (*Berakhot* 33a)

This sentence from the Talmud embodies a wealth of material concerning the activities of the Men of the Great Assembly. The single phrase "blessings and prayers" encompasses almost the entirety of our religious world. Can a person be religious without reciting blessings and prayers?

Our daily routine is almost inconceivable in their absence, since one's entire daily connection to God is summed up in these two words, "blessings" and "prayers." Without a blessing or a prayer we have no stable meeting point with God, and are left only with spontaneous overtures at times of grace, of joy or, heaven forbid, of crisis. The Men of the Great Assembly understood that the life of simple people far from the Temple – a rural farmer perhaps – had no spiritual dimension or possibility of touching the holy. They saw that only by formalizing the relationship between the individual and his Creator would all people have access to their inner spiritual lives. Prayer and blessings introduced a framework of basic religious consciousness into the religious world of the layman. This was a revolution that called upon every Jew to participate actively in the service of God, rather than simply to rely on the knowledge that sacrifices were being offered in the Temple on his behalf.

א) נוסח הגניוה:

"רחם עלינו י־הוה א־להינו ברחמיך הרבים על ישואל עמך על
ירושלים עירך על ציון משכן [כבודך] על מלכות בן דויד משיחך
בנה ביתך ושכלל היכלך. ברוך אתה י־הוה א־להי דויד בונה
ירושלים״.

Birkas Hamazon

וּכְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַּלֶּדֶשׁ בִּּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ. בַּרוּךְ אַתָּה יְיָ, בּוֹנֵה בְרַחַמְיו יְרוּשָׁלַיִם. אָמֵן And rebuild Jerusalem the holy city speedily in our days. Blessed art thou, O Lord, who in thy compassion rebuildest Jerusalem. Amen.

The Author

אמר רב נחמן משה תקן לישראל ברכת הזן בשעה שירד להם מן יהושע תקן להם ברכת הארץ כיון שנכנסו לארץ דוד ושלמה תקנו בונה ירושלים דוד תקן על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ושלמה תקן על הבית הגדול והקדוש הטוב והמטיב ביבנה תקנוה כנגד הרוגי ביתר דאמר רב מתנא אותו היום שניתנו הרוגי ביתר לקבורה תקנו ביבנה הטוב והמטיב שלא הסריחו והמטיב שניתנו לקבורה:

With regard to the origins of the four blessings of Grace after Meals, **Rav Naḥman said: Moses instituted for Israel the** first **blessing of: Who feeds** all, **when the manna descended for them** and they needed to thank God.

Joshua instituted the blessing of the land when they entered Eretz Yisrael. David and Solomon instituted the third blessing: Who builds Jerusalem, in the following manner:

David instituted "...on Israel Your people and on Jerusalem Your city..." as he conquered the city,

and Solomon instituted "...on the great and Holy Temple..." as he was the one who built the Temple.

They instituted the blessing: Who is good and does good, at Yavne in reference to the slain Jews of the city of Beitar at the culmination of the bar Kokheva rebellion. They were ultimately brought to burial after a period during which Hadrian refused to permit their burial. As Rav Mattana said: On the same day that the slain of Beitar were brought to burial, they instituted the blessing: Who is good and does good, at Yavne. Who is good, thanking God that the corpses did not decompose while awaiting burial, and does good, thanking God that they were ultimately brought to burial.

4. Nesivos Olam, Nesiv Ha'Avodah 18:5

ומה שיש לברך אלו ג' ברכות ומה ענין ברכת בונה ירושלים אל ברכת המזון. וזה מפני כי הש"י נתן אל האדם ג' דברים, האחד שנתן לאדם ההכרחי אליו כמו המזון שא"א שיהיה האדם בלא מזון, והשני נוסף על זה שנתן לאדם ההכרחי כך נתן להם הארץ הטובה והיא מבורכת בכל עד כי יש להם אף דבר שאינו הכרחי, ועוד יותר מזה שנתן לאדם עד שאין למעלה מזה כלל והוא תכלית השלמה הוא בהמ"ק. כי ע"י בהמ"ק היה להם הברכה מן בעולם בשלימות לגמרי, וכדאמרינן במסכת סוטה (מ"ח ע"א) כי מיום שחרב ירושלים ובהמ"ק פסקה הברכה מן העולם, וע"י בהמ"ק היה העולם מקבל הברכה בשלימות לגמרי. ואחר שהוא חרב בעונינו יש לבקש רחמים רחם ה' אלקינו וכו' כלומר שיהיה נבנה בהמ"ק במהרה בימינו ואז תהיה הברכה בעולם בשלימות כמו שהיה

5. Olas Reiyah, I, page 361

ממעלות ההתקדמות הדרושה לנו. אח"כ דוד ושלמה תקנו "בונה ירושלים". שכבר בא הזמן לכונן הצורה הרוחנית הכללית לכלל האומה ומרכזה. דוד תקן "על ישראל עמך ועל ירושלים עירך", היינו ההשתדלות הרוחנית עבור ישראל עצמם. במה שכל ישראל יתאגדו ע"י ירושלים לעם אחד בצורתם הרוחנית, ובזה נשלמה המטרה הרוחנית הלאומית הפרטית, ושלמה תקן "על הבית הגדול והקרוש",

6. Rashba, ad loc.

הא דאמרינן: משה תקן להם ברכת הזן יהושע תקן להם ברכת הארץ וכו'. קשיא לי והא קיימא לן בסמוך דברכות אלו מדאורייתא נינהו. ויש לומר דמטבען הוא שטבעו להם, דאי מדאורייתא אם רצה לאומרה באי זה מטבע שירצה אומרה ואתו משה ויהושע ודוד ושלמה ותקנו להן מטבע לכל אחת ואחת בזמנה, וכדאמרינן לעיל בפרק כיצד מברכין (ברכות מ, ב) גמ' ועל כולם אם אמר שהכל יצא, מנימין רעיא בתר דאכל אמר בריך מריה דהאי פיתא, אמר רב יצא. ואקשינן מאי קא משמע לן אף על גב דאמרה בלשון חול יצא, תנינא אלו נאמרין בכל לשון וכו', איצטריך סלקא דעתך

להיות מותחלים מהפרטים, וראשית הכל צריך הקיום הגופני הפרטי. ואחריו הקיום הגופני הכללי, ואחרי שעלו בידנו שתי אלה אנו צריכים להתחיל את התיסדות צורתה הפרטית, של האומה. בערכה לעצמה, לקיומה וצביונה, ואח״כ תגיע עד הצורה הכללית, בערכה לכל המון גויים ברואי בצלם אלהים. אמנם במשך הגלות הלב חרד אל אלה התעודות, אחרי שהננו נדכאים בהמון צרות ופיזורים נוראים, שלא תפסד, חלילה, הצורה הפרטית מהאומה, ועמה יחד תאבד. חס ושלום, התקוה הגדולה שעתידה על ידה להיות בקץ הימים אל כללות האדם. אבל מובטחים אנחנו על שמירת צורתנו הפרטית גם אם נחשבנו כמו חללים. בכל זאת תחיינו רוח ד', ועמה יחד תתרקם בסתר התעודה הנפלאה, שתצא אל הפעל בקץ הימים. לקרא בשם ד' אל עולם באזני כל האנושיות. שאז נראה שאין לגו דבר שיהיה מונע את הקשר הנפלא של פרטיות הפרטים אל גדולת הכלל. היותר כולל ויותר גשגב. ועל־כן קודם לכל תקן משה את ברכת הזן בשעה שירד להם המן לתקנתם וקיומם החמרי הפרטי. אמנם דור המדבר הוא ההכנה הכוללת והנשגבה לכל המסיבות האדירות, שנולדו ושעתידין להולד בעולם ע"י ישראל, וע"י ההנהגה הנסית שבו. והמון האמתיות שנתגלו על ידה. הוארה הדרך לכל אותן התוצאות העתידות, ולכן הי׳ המן מתגבר עד שיהיו רואים אותו ויודעין ממנו מלכי מזרח ומערב (יומא ע"ו.), שבקיום האומה כשלעצמה באין לה אמצעי־ הקיום הטבעיים הפשוטים היתה ההכנה לישר לב עמים רבים לדעת את ד/ אבל כאן המטרה הראשונה מוכרח להיות הסיום הגופני הפרטי, שמבלעדיו איז חומר כמה לבנות צורות וכללים, והוא הנהו הערך הגלוי הראשון בסדר ההנהגה והברכה. אח"כ עלינו מזה. שנכנסנו לארץ, ובאנו אל מצב העסק והטפול של הקיום הכללי הגופני, ותקן יהושע את ברכת הארץ כשנכנסו לארץ, שבאנו אל המדרגה חשניי

אמינא היכא אמרינן כי אמר בלשון חול יצא היכא דאמרה כי היכי דתקינו לה רבנן אבל כי לא אמרה כי היכי דתקינו לה רבנן בלשון הקודש לא יצא קא משמע לן. דאלמא המטבע הוא שטבעו רבנן ובודאי דקודם כיבוש הארץ ובנין ירושלם לא היו אומרין כמטבע שאמרו לאחר כיבוש ובנין, וכמו שאין אנו אומרים באותו מטבע שתקנו דוד ושלמה, שאנו מבקשים להחזיר המלכות ולבנות הבית, והם היו מבקשין להעמיד המלכות ולהעמיד הבית ולהמשיך שלות הארץ.

7. Future Tense, Rabbi Lord Jonathan Sacks

It is no accident that so many Jews are economists fighting poverty, or doctors fighting disease, or lawyers fighting injustice, in all cases refusing to see these things as inevitable. It is no accident that after the Holocaust Jews did not call it Al-Naqba, nursing resentment and revenge, but instead turned to the future, building a nation whose national anthem is Hatikvah, 'the hope'. It is no accident that Judaism has been opposed by every empire that sought to deny people the freedom to be equal-but-different. It is no accident that Israel is still today the only free society in the Middle East.

Judaism is a religion of details, but we miss the point if we do not sometimes step back and see the larger picture. To be a Jew is to be an agent of hope in a world serially threatened by despair. Every ritual, every mitzvah, every syllable of the Jewish story, every element of Jewish law, is a protest against escapism, resignation or the blind acceptance of fate. Judaism is a sustained struggle, the greatest ever known, against the world that is, in the name of the world that could be, should be, but is not yet. There is no more challenging vocation. Throughout history, when human beings have sought hope they have found it in the Jewish story. Judaism is the religion, and Israel the home, of hope

8) הרב א. מונק, בפירושו הלועזי ל"סידור" ("עולם התפילות", כרך א עמ' 359) מעיר על ה"ומנים" שעליהם מוסבות הברכות — את ההערה הבאה: "הברכה הראשונה היא כולה בזמן הווה, השנייה — בלשון עבר, והשלישית, שהיא בקשה, הרי בעיקרה מתיחסת לעתיד, והברכה הרביעית, לפי מהותה, על קיומנו בגולה, נאמרה בכל הזמנים 'גמלנו גומלנו יגמלנו ועוד".